

Výroční zpráva
Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem
za rok 2014

Ve Dvoře Králové nad Labem 25. 3. 2015
Vyhotoval: Bc. Dana Humlová, zástupkyně ředitelky

Obsah:

- I. Základní údaje
- II. Odborná činnost
- III. Muzejní knihovna
- IV. Využití sbírek
- V. Propagace
- VI. Hospodaření
- VII. Personální obsazení

Příloha č. 1 Akce muzea ve fotografiích

Příloha č. 2 Napsali o nás

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem je příspěvková organizace zřízená městem Dvůr Králové nad Labem za účelem zajištění standardizovaných veřejných služeb kultury, a to jako muzeum. Předmětem hlavní činnosti je získávání a shromažďování přírodnin a lidských výtvorů pro vědecké a studijní účely, zkoumání prostředí daného regionu, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvořiny získávány. Muzeum dále z některých vybraných přírodnin a lidských výtvorů vytváří sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává. Dále umožňuje veřejnosti jejich využívání a zpřístupňování prostřednictvím poskytování vybraných veřejných služeb. Muzeum zajišťuje ochranu sbírek po všech stránkách, vytváří příznivé podmínky pro uchování sbírek, tak jak vyžaduje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů.

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem
Sladkovského 530
544 01 Dvůr Králové nad Labem

IČO: 434 64 386
ID: 3qmiwvx

mobil: 603 295 389
telefon: 499 623 800
e-mail: info@muzeumdk.cz
www.muzeumdk.cz

Otevírací doba:

květen - září	úterý - neděle	9 - 12 / 13 - 17
říjen - duben	úterý - pátek	9 - 12 / 13 - 16
	sobota - neděle	13 - 17

II. ODBORNÁ ČINNOST

Sbírký Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem jsou od roku 2002 evidovány v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem DKR/002-04-25/099002 a je s nimi nakládáno podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tím je stanoven i rozsah odborné činnosti při tvorbě a spravování sbírkového fondu.

SPRÁVA A EVIDENCE SBÍREK

Městské muzeum spravuje sbírkový fond rozdělený na podsbírký: historická, numizmatická, jiná - fotografie, negativy, diapositivy, filmy, videozáznamy a zvuková media a podsbírký písemností a tisků. Základ podsbírký historické tvoří tzv. starý fond, který se začal vytvářet počátkem 20. století. Převážně dokumentuje 19. a 20. století. Podstatný díl podsbírký tvoří lidový nábytek, řemeslné nástroje a výtvarné umění. Důležitou součástí představuje Křížová cesta malíře J. V. Bergla z roku 1759. V podsbírci je dále zastoupena etnografie, militaria, výtvarná díla, umělecko-historické předměty, technika.

Ve fotografické podsbírci jsou zastoupeny černobílé, kolorované a barevné fotografie, skleněné diapositivy, negativy, filmy, videokazety, obrazové a zvukové záznamy na nosičích CD-R a DVD, které hlavně dokumentují 20. století v regionu.

Podsíbírka numizmatická obsahuje převážně mince a papírová platidla z českých zemí do roku 1919 a Československé republiky. Tvoří ji mince z denárového, grošového, tolarového období, dále rakouské, zlatníkové a korunové měny. Nejcennějším platidlem je rakouská papírová bankocedule z roku 1874 v hodnotě 1000 zl. Menší část tvoří medaile, vyznamenání a odznaky.

Významnou součástí podsbírký písemností a tisků představují staré tisky, z nichž nejzajímavější jsou tisky ze Šporkovy knihovny v Kuksu, dále Kancionál litoměřický z roku 1577 a latinský žaltář Dvora Králové z roku 1592. Dále jsou v ní zastoupeny staré kalendáře, noviny, modlitební knížky, drobné tisky, plakáty, letáky, pozůstalosti, doklady, dokumentace, korespondence, rukopisy, kroniky. Podsíbírku fotografickou spravuje Mgr. Kateřina Mládková a podsíbírku historickou, numizmatickou, písemností a tisků spravuje Ing. Lenka Stehnová (kurátor sbírek).

Evidence je vedena v předepsané formě přírůstkové knihy, v druhém stupni evidence na kartách. Od roku 2003 je tvořen jednotný systém evidence muzejních sbírek pomocí programu Demus. V roce 2006 byla zakoupena licence tohoto programu Demus 01 a postupně je celý sbírkový fond do programu zaváděn. Hlášení o změnách je v předepsané podobě a intervalu (2x ročně) odesíláno do Centrální evidenci sbírek na Ministerstvo kultury ČR. Do této evidence jsou oznamovány i nové přírůstky sbírek. Stejným způsobem je prováděno i převedení přírůstkových čísel na čísla inventární.

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů nám ukládá, aby sbírka Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem byla inventarizována v úplnosti nejpozději v průběhu 10 let. Což bylo k 31. 12. 2009 splněno. V roce 1999 proběhla mimořádná inventarizace, která obsáhla celý sbírkový fond. Po uplynutí 10 let jsme mohli konstatovat, že celý sbírkový fond prošel řádnou inventarizací. Žádné nedostatky nebyly zjištěny. Ve sbírkovém fondu chybí pouze předměty, které byly odcizeny v roce 2003 a 2009.

Po celý rok 2014 probíhala průběžná inventarizace sbírkových předmětů v podsbírci historické a fotografické. V podsbírci historické to byly všechny vánoční ozdoby včetně nástrojů k jejich výrobě. V podsbírci fotografií a negativů to byly fotografie se sportovní

tématikou. V uplynulém roce bylo zinventarizováno celkem **13 169 ks** sbírkových předmětů. Podařilo se toho docílit inventarizací většího množství vlastních sbírkových předmětů použitých na výstavách a dále při přípravě nové stálé expozice věnované tradici výroby vánočních ozdob na Královédvorskú.

V roce 2014 se mírně pokročilo v digitalizaci sbírek.

Stav digitalizace:

Podsbírka historická, numizmatická, písemností a tisků se vede v jedné databázi a obsahuje celkem 13 957 evidenčních čísel z toho 4 716 má záznam v počítači.

Podsbírka jiná - fotografie, negativy apod. má svoji vlastní databázi a obsahuje celkem 3 164 evidenčních čísel z toho 1298 má záznam v počítači.

Jen nepatrná část sbírek je vyfotografována či jiným způsobem zachycena. Důvodem je vytíženost zaměstnanců, kdy správkyně sbírek pracují v kumulovaných funkcích, což se týká i dalších zaměstnanců muzea.

Na podzim roku 2013 byla dokončena rekonstrukce muzea a k dispozici jsou tak nové depozitáře v podkroví budovy. Původně byly depozitáře v 2. patře budovy, zde je nyní nová expozice vánočních ozdob. Nové depozitáře jsou menší než původní, navíc jsou v podkroví, kde můžeme očekávat v letních měsících vysoké teploty, proto nejsou vhodné pro ukládání nábytku. Stěhování proběhlo ve velice krátkém čase a všechny věci ještě nemají své místo, ale i tak je jasné, že budeme ve všech depozitářích kapacitně na maximu. Nelze tedy do sbírek přijímat předměty větších rozměrů. Týká se to zejména nábytku a jeho souborů. V souvislosti se současnými výstavními trendy a vzhledem k plánu výstav a sbírkotvorné koncepci muzea, je nutné problém co nejrychleji vyřešit.

OCHRANA SBÍREK A RESTAUROVÁNÍ

Celý objekt Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem je chráněn elektronickým zabezpečovacím systémem s připojením na Policii ČR. Instalovaná elektronická požární signalizace je prostřednictvím pultu centrální ochrany propojena s bezpečnostní agenturou Raxo, a.s. a Hasičským záchranným sborem ve Dvoře Králové n. L. Postupně je ve výstavních prostorách zabezpečovací systém doplňován i o systém kamerový s digitálním záznamem.

V roce 2014 muzeum opět nedostalo žádné finanční prostředky na restaurátorské práce. To pro sbírkový fond muzea není dobré. Rozsáhlá kolekce praporů potřebuje minimálně čištění. Nečistoty nashromážděné za desetiletí v podstatě rozřezávají vlákna praporu a hrozí jejich totální zničení. Ve špatném stavu jsou také staré tisky ze Šporkovy knihovny v Kuksu, dále Kancionál litoměřický z roku 1577 a Latinský žaltář Dvora Králové z roku 1592 atd. Mají poškozenou vazbu i stránky, také by si zasloužily restaurování.

Položka restaurování v rozpočtu sice nebyla, ale přesto se podařilo některé předměty zrestaurovat v souvislosti s přípravou nových stálých expozic. Pro stálou expozici historie města byl zrestaurován model města.

AKVIZICE

Akviziční činnost je stanovena zřizovací listinou, která Městskému muzeu ve Dvoře Králové nad Labem ukládá povinnost doplňovat stávající sbírkový fond o předměty dokumentující historii, vývoj i současnost regionu. I přes omezené finanční prostředky v roce 2014 byly muzejní sbírky doplněny následujícím způsobem:

Počet evidenčních čísel přírůstků za rok 2014: **195**

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů a jejich souborů k 31. 12. 2014: **17.121**

K 31. 12. 2014 je ve sbírkách Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem celkem evidováno: **37.727 ks** sbírkových předmětů.

Většina přírůstků je získána vlastním sběrem. Jen několik přírůstků bylo získáno koupí, což není ideální stav. Ty nejkvalitnější předměty se dostávají mimo náš region a v budoucnu ve sbírkovém fondu budou chybět. Vytvoří se tak mezery, které nebude možné zaplnit. V letošním roce jsme doplnili fond obrazů o díla místních autorů, a to od Miloše Petery – *Čas podzimních rozchodů* a Jiřího Holana – *Zapomenutá sonáta*.

PŘÍRŮSTKY V JEDNOTLIVÝCH PODSBÍRKÁCH

Podsbírka historická

Přírůstek za rok 2013 činí **112** přírůstkových čísel. Tato sbírka obsahuje k 31. 12. 2013 **11.807 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- soubor oblečení ze 40. let 20. století
- obraz od Miloše Petery *Čas podzimních rozchodů*
- obraz od Jiřího Holana *Zapomenutá sonáta*
- letecká uniforma desátníka Voňky, 1938
- soubor výrobků Národního podniku TIBA z 2. poloviny 20. století
- reklamní šátky vyrobené fy Sochor, 30. léta 20. století

Podsbírka písemností a tisků

Přírůstek za rok 2013 činí **64** přírůstkových čísel. Tato sbírka obsahuje k 31. 12. 2013 **4.443 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- notové záznamy od R. A. Dvorského, 1914 - 1916
- noviny *Nejnovější zprávy*, 1914
- vandrovní knížka z roku 1827
- katalog vánočních ozdob z roku 1935
- kniha společenstva pekařů, 1937
- ručně psané sešity *Královédvorská minulost* od Jaroslava Mařátka ze 70. let 20. století, 3 ks

Podsbírka numizmatická

Přírůstek za rok 2013 činí **0** přírůstkové číslo. Tato sbírka obsahuje k 31. 12. 2013 **7.309 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

V tomto roce numizmatická sbírka nedoplnila o žádný přírůstek.

Podsbírka jiná - fotografie, negativy, diapozitivy, filmy, videozáznamy a zvuková media

Přírůstek za rok 2014 činí **19** přírůstkových čísel. Tato sbírka obsahuje k 31. 12. 2014 **14.077 ks** sbírkových předmětů.

Nejcennějšími přírůstky jsou následující sbírkové předměty:

- jako v loňském roce soubor fotografií se sportovní tematikou – vlastní sběr

III. MUZEJNÍ KNIHOVNA

Z důvodu rekonstrukce muzea byla knihovna od května 2012 do konce roku 2013 pro veřejnost uzavřena, knihy byly převezeny do náhradních prostor v budově bývalé ZŠ Komenského. V tomto přechodném období probíhala kontrola digitálních záznamů a hlavně inventura knihovního fondu. V říjnu 2013 se knihy opět přestěhovaly do hlavní budovy muzea. Pro knihovnu byly vyrobeny nové regály, které se postupně plní knihami. Knihovna už od začátku roku 2014 v omezené míře slouží veřejnosti a za provozu jsou stále ukládány zbylé knihy.

Náš knihovní fond je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR a muzejní knihovna plní funkce regionální knihovny. Městské muzeum tak vstoupilo do projektu o poskytování regionálních knihovnických služeb pod záštitou Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. V rámci tohoto projektu byly zakoupeny hlavní moduly knihovního systému Clavius, který umožní elektronické zpracování celého knižního fondu. Dále byly z grantových prostředků dokoupeny další moduly softwaru Clavius (modul Vyhledávání, On-line katalog a Regionální báze). On-line katalog Clavius umožňuje vyhledávání ve fondu a je prostřednictvím internetových stránek muzea přístupný badatelské veřejnosti. V roce 2007 se začalo s převáděním knihovních titulů do programu Clavius, k 31. 12. 2008 bylo do databáze zadáno 1.799 svazků regionální literatury. Práce na vytváření databáze pořád pokračují. K 31. 12. 2014 bylo v programu uloženo 4.402 titulů.

V roce 2014 byl knihovní fond doplněn o **17** svazků a k 31. 12. 2014 obsahuje **5.648** knihovních jednotek.

Funkci knihovnice zastává Bc. Dana Humlová, opět se jedná o kumulovanou funkci. Knihovnice dále působí jako pedagogicko-výchovný pracovník (tvorba vzdělávacích programů) a průvodkyně.

IV. VYUŽITÍ SBÍREK

Snažíme se, aby v rámci roku proběhly výstavy s různou tematikou a byl uspokojen co nejširší okruh návštěvníků. Největší prostor dostávají výstavy s regionálním zaměřením, pak následují výstavy pro děti a umělecké výstavy.

Celkem bylo v loňském roce pořádáno sedm výstav, v délce trvání od 1 do 2 měsíců. Kromě těchto výstav se pořádaly v průběhu roku další akce v prostorách městského muzea. Jednalo se o přednášky, interaktivní dílny, besedy, koncerty apod.

Instalace a demontáž výstav, stejně jako příprava a zajištění všech doprovodných akcí, je prováděna muzejními pracovníky. Vzhledem k tomu, že se výstavy mění poměrně často, má to vliv na vlastní muzejní práci, která je díky organizaci výstav často narušovaná. Není tak dost času na zpracování sbírek, digitalizaci ani kvalitní propagaci muzea. Ale to je problém všech malých muzeí.

K výstavám byly využity vlastní sbírky i sbírky zapůjčené jinými institucemi či jednotlivci. Celkově bylo v roce 2014 pro výstavní účely vypůjčeno 553 sbírkových předmětů od jiných institucí. Naopak z vlastních sbírek bylo do jiných institucí zapůjčeno 637 sbírkových předmětů.

Instituce, se kterými muzeum spolupracovalo při výstavní činnosti v roce 2014:

Regionální muzeum v Náchodě, Městské muzeum v Jaroměři, Galerie města Trutnova, Státní okresní archiv Trutnov, obec Doubravice, Regionální muzeum a galerie Jičín, Městská knihovna Slavoj, Centrum pro rodinu a sociální péči – klub Ámos Ostrava, UMPRUM muzeum textilu v České Skalici, Národní památkový ústav – Správa státního zámku Ratibořice, Turistické infocentrum Jaroměř, Hankův dům, Krkonošské muzeum Vrchlabí, Muzeum Ceramiky w Boleslawcu (Polsko), Muzeum Podkrkonoší v Trutnově.

Jednotlivci, se kterými muzeum spolupracovalo při výstavní činnosti v roce 2014:

Zuzana Sochorová – pamětnice, Iva Fátorová – zápůjčka obrazů na výstavu Františka Soukupa, Václav Šedivý, Jiří Fišer, Karel Vihan, Pravoslava Morávková, Bedřich Machek, Zdeněk Wolf, Roman Sirovátka, RNDr. Jiří Geisler – zápůjčka na výstavu k 1. světové válce, Josef Darvaš, Pavel Ponikelský a další – zápůjčka na výstavu modelů, MgA. Martina Mináriková, která restaurovala předměty pro stálé expozice.

VÝSTAVY POŘÁDANÉ V ROCE 2014**ELEGANCE DOBY R. A. DVORSKÉHO****7. 2. – 4. 5. 2014***Výstavní síň ve Špýcharu Městského muzea*

V letošním roce si připomínáme 115. výročí narození R. A. Dvorského (1899 – 1966) a zároveň 20. výročí konání Dnů R. A. Dvorského, které pořádá městské kulturní zařízení Hankův dům. K tomuto výročí připravilo Městské muzeum ve Dvoře Králové n. L. výstavu dobového oblečení, textilií a doplňků ze soukromé sbírky originálů Vladky Dobiášové. Na výstavě uvidíte např. osobní předměty a fotografie zakládající členky doprovodného vokálního tria Sester Allanových paní Věry Kočvarové. Také Vám umožníme nahlédnout do skříní a zásuvek vokálního tria Sester Havelkových.

Výstavu otevře koncert Sester Havelkových, který se koná 6. 2. 2014 v 17 hodin v koncertním sále v budově Špýcharu, vstupné na koncert 50 Kč.

FRANTIŠEK SOUKUP A JEHO SOUČASNÍCI

16. 5. – 8. 6. 2013

Výstavní síň ve ve Špýcharu Městského muzea

Výtvarná výstava ze sbírky obrazů městského muzea. K vidění byly obrazy Františka Soukupa (1879 – 1957), Břetislava Menčíka (1883 – 1958) a Joži Mikše (1901 – 1966). Nebudou chybět ani plastiky významného rodáka Otty Gutfreunda (1889 – 1927), které byly zapůjčeny z Galerie města Trutnova a Národní galerie v Praze.

VE SPÁRECH VÁLKY

20. 6. – 28. 9. 2014

Výstavní síň ve Špýcharu Městského muzea

Výstava věnovaná 100. výročí vypuknutí 1. světové války. Osudy vojáků rakousko-uherské armády, legie, život lidí za války na Královédvorskú, to vše k tomuto tématu neodmyslitelně patří.

OČI NEVIDOMÝCH UŠI NESLYŠÍCÍCH

13. 10. – 23. 11. 2014

Výstavní síň ve Špýcharu Městského muzea

Zajímavá putovní interaktivní výstava přibližující návštěvníkům svět lidí se zdravotním postižením. Jejím cílem je překonávat bariéry mezi zdravými a handicapovanými lidmi, které vznikají z důvodu nepochopení či neznalosti jejich světa a potřeb. Skládá se z textové a obrazové části, ve které se dozvědí, jak jednotlivé smysly fungují a ovládají náš život. Umožní jim na vše sáhnout, všechno si vyzkoušet a dovědět se více o našich smyslech. A poznat, jaké to je, když nám některý z nich správně nefunguje... Návštěvníci si například vyzkoušejí „slepeckou dráhu“, znakovou řeč, zahrají si různé hry pro nevidomé, slepecké pexeso, stolní hry pro nevidomé, seznámí se s výukou Braillova písma, psaní na psacím stroji pro nevidomé a podobně. Výstava o smyslech je jedinečnou možností se alespoň dotknout světa zdravotně handicapovaných lidí a uvědomit si, jak je jejich život nesnadný, jak je obtížné, když jeden ze smyslů nefunguje tak jak má a také to, že zdraví je dar.

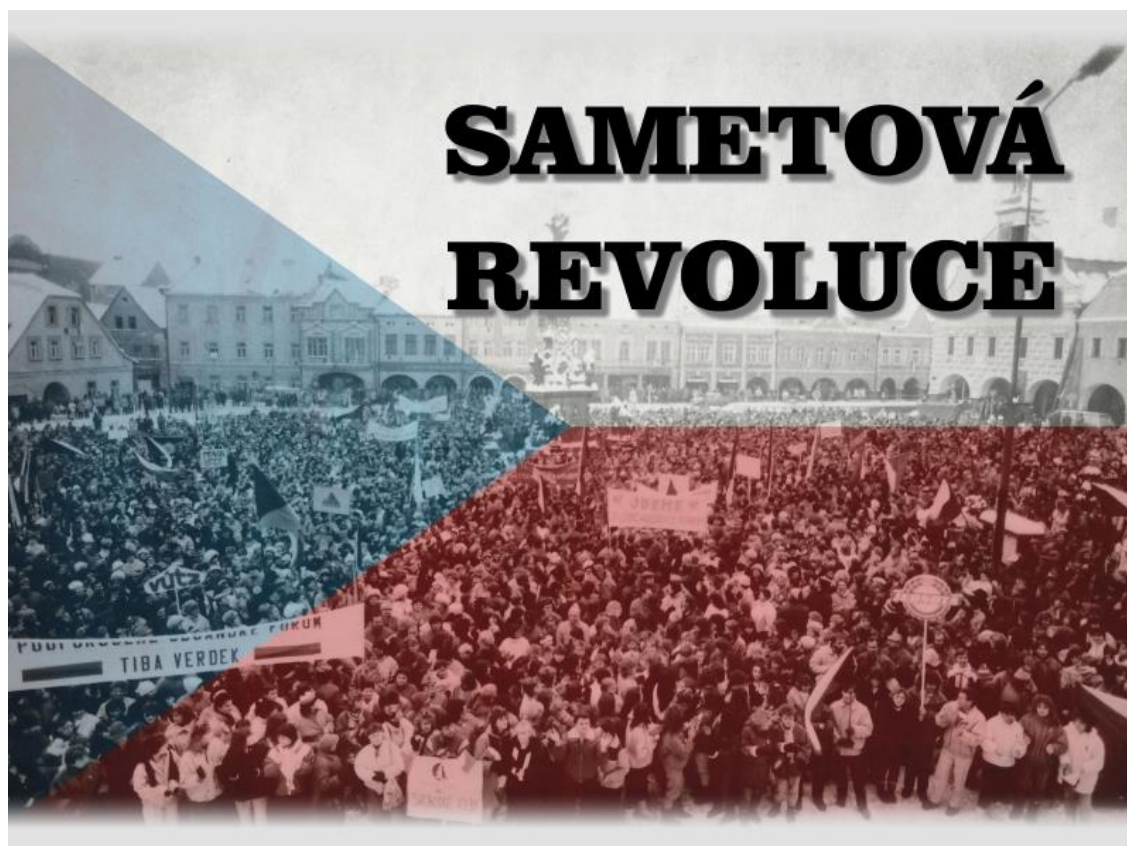
Oči nevidomých uši neslyšících

SAMETOVÁ REVOLUCE

14. 11. – 7. 12. 2014

výstavní sál Staré radnice

Výstava k 25. výročí pádu komunismu v Československu, k vidění budou dobové fotografie a dokumenty.

VÝSTAVA MODELŮ

5. 12. 2014 – 4. 1. 2015

výstavní sál v budově Špýcharu

Městské muzeum připravilo ve spolupráci s místními modeláři výstavu modelů lodí, letadel, parních strojků, modelářských motorů a jiných modelů.

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ POŘÁDANÉ V ROCE 2014

Divadelní představení pro nejmenší pořádalo divadélko Zvoneček. Celkem proběhlo 12 představení v přednáškovém sále v budově Špýcharu:

BABA JAGA

neděle 12. 1. 2014 od 16:00

O PRINCEZNĚ DOBROVÍLE

neděle 26. 1. 2014 od 16:00

OKLAMANÝ HASTRMAN

neděle 9. 2. 2014 od 16:00

KOCOUR V BOTÁCH

neděle 23. 2. 2014 od 16:00

O POTRESTANÉ PRINCEZNĚ

neděle 9. 3. 2014 od 16:00

O RUSALCE A VODNÍKOVI

neděle 23. 3. 2014 od 16:00

KOZA LÍZA

neděle 6. 4. 2014 od 16:00

KAŠPÁRKOVO POMETLO ZAMETLO

neděle 20. 4. 2014 od 16:00

KAŠPÁREK A ČAROVNÝ POKLAD ŽELEZNÉHO RYTÍŘE

neděle 11. 5. 2014 od 16:00

PRINCEZNA SVĚTLUŠKA

neděle 12. 10. 2014 od 16:00

KAŠPÁREK U JEŽIBABY

neděle 26. 10. 2014 od 16:00

O RUSALCE A VODNÍKOVI

neděle 9. 11. 2014 od 16:00

O POTRESTANÉ PRINCEZNĚ

neděle 23. 11. 2014 od 16:00

KAŠPÁRKOVO POMETLO ZAMETLO

neděle 7. 12. 2014 od 16:00

O PRINCEZNĚ DOBROVÍLE

Neděle 28. 12. 2014 od 16:00

PRÁZDNINOVÉ LOUTKOVÉ POHÁDKY PRO NEJMENŠÍ:

čtvrtek 3. 7. 2014 od 17 hodin
 čtvrtek 17. 7. 2014 od 17 hodin
 čtvrtek 31. 7. 2014 od 17 hodin
 čtvrtek 14. 8. 2014 od 17 hodin
 čtvrtek 28. 8. 2014 od 17 hodin
 přednáškový sál v budově Špýcharu

PŘEDNÁŠKY, BESEDY, KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY POŘÁDANÉ V ROCE 2014

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA NOVÉ EXPOZICE „TRADICE VÝROBY VÁNOČNÍCH OZDOB“ s Ing. Lenkou Stehnovou kurátorkou sbírek městského muzea

hlavní budova muzea

pátek 21. 3. 2014 / 9 – 12 / 13 - 17

sobota 22. 3. 2014 / 13 - 17

Výroba foukaných vánočních ozdob má v našem regionu dlouhou tradici. Byla započata v roce 1931 a stále trvá. Za tuto dobu vznikly tisíce ozdob různých tvarů, velikostí a dekorů, které zdobí vánoční stromky po celém světě.

Příběhy vánočních ozdob začínají ve vzorkovně, kde se navrhují nové vzory a barvy pro kolekce na další rok. Vlastní výroba ozdob pak probíhá během léta a podzimu. Za ty roky se v podstatě nezměnila, vše závisí na umu foukačů vánočních ozdob a malířek.

Expozice seznamuje návštěvníky s tradicí výroby vánočních ozdob na Královédvorskú. První část je věnovaná perlařství a vlastní výrobě vánočních ozdob. Výrobu perel demonstruje kout představující perlařskou dílničku. Instalace navozuje dojem, že jsme u perlaře v dílně a podílime se na výrobě perel. Zbytek prostoru je pak věnován vlastní výrobě foukaných vánočních ozdob. Jsou zde zastoupeny všechny části výroby – foukání, smáčení, zdobení, záponkování a balení do krabic.

Druhá část expozice představuje jakousi „vzorkovnu“ výrobků, které se v našem regionu vyrobily. Je zde k vidění výběr vánočních ozdob od 30. let 20. století do současnosti.

Putování po proudu 2014 – akce na podporu osvěty autismu

pátek 4. 4. 2014 od 17 hodin

přednáškový sál v budově Špýcharu

Putování Po Proudu je druhý ročník osvětové akce - putování dospělých autistů po České republice od města k městu a na konci většiny dní je uspořádána přednáška a beseda o životě lidí s autismem. Posláním akce je podpora osvěty autismu a ukázat, že autista většinou nevypadá jako Rainman, že myslí a žije možná trochu jinak a někdy nelehce, ale přesto je nositelem obecně prospěšných kvalit. Na besedy zveme zajímavé hosty, kteří tak či onak mají k tématu autismu co říci, ať už jde o odborníky, herce či další malé či velké autisty, kteří mají co říci.

UKÁZKA MALOVÁNÍ OZDOB V NOVÉ EXPOZICI

pátek 11. 4. 2014 9 – 12

sobota 12. 4. 2014 13 - 17

stálá expozice v hlavní budově

Věděli jste, že se ručně foukají a malují také velikonoční vajíčka? Jste zvědaví? Navštivte stálou expozici muzea, uvidíte zde praktickou ukázkou malování velikonočních kraslic. Malovaná vajíčka bude možné také zakoupit. Akci jsme připravili ve spolupráci s firmou Ozdoba CZ s.r.o. Dvůr Králové nad Labem.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY „FRANTIŠEK SOUKUP A JEHO SOUČASNÍCI“ s výtvarníkem Milošem Peterou

výstavní sál v budově Špýcharu

čtvrtek 29. 5. 2014 od 17 hodin

PROSTOR MYSLI

čtvrtek 5. 6. 2014 od 19 hodin

přednáškový sál v budově Špýcharu

Úvodní přednáška o buddhismu Diamantové cesty a o tom, zda mohou buddhismus a meditace vnést více prostoru také do mysli Evropana. Přednášející Veronika Černá se věnuje buddhismu a meditaci více než 15 let, žije v buddhistickém centru v Praze.

BUDDHISMUS V MODERNÍM SVĚTĚ

čtvrtek 12. 6. 2014 od 20 hodin

přednáškový sál v budově Špýcharu Dánský dokument vypráví o tom, jak došlo k přenosu buddhismu z Východu na Západ. Poznáte celý příběh, který začal před 2 500 lety v Indii u Buddhy Šákjamuniho, a končí dnes ve Dvoře Králové a stovkách dalších měst, kde se praktikuje buddhismus. Do Evropy se buddhismus dostal v 70. letech 20. století díky Olemu a Hannah Nydahlovým, které požádal 16. Karmapa - "král tibetských jogínů" - aby přenesli buddhismus do Evropy a Ameriky.

WINTER TOUR

úterý 17. 6. 2014 od 19 hodin

přednáškový sál v budově Špýcharu

Dokumentární film představuje buddhismus Diamantové cesty netradiční formou – sleduje přednáškové turné lamy Oleho Nydahla po Rusku. Lama Ole Nydahl cestuje již více než třicet let po Evropě, Americe i Sibiři a učí o buddhismu. Má tisíce žáků po celém světě, kteří ho na cestách často doprovázejí. Film uvede český učitel buddhismu Diamantové cesty Karel Trachta.

TIBA v proměnách času

čtvrtek 16. 10. 2015 od 17 hodin

přednáškový sál ve Špýcharu

Přednáška Ing. Josefa Jiráňka Vás provede historií největšího bavlnářského podniku TIBA od jeho založení až po dnešek. Uvidíte fotodokumentaci osudu jednotlivých závodů a další zajímavosti. V rámci přednášky můžete přispět svými vzpomínkami k dotvoření obrazu textilky.

Český textil včera a dnes

středa 5. 11. 2014 od 17 hodin

přednáškový sál ve Špýcharu

S Ing. Josefem Jiránkem se projdeme stručnými dějinami textilní výroby v Čechách v jednotlivých dějinných etapách. Více se seznámíme s vývojem textilu v posledních 25 letech. Přednáška je doplněna vzorky ze současných textílek.

Geopark NOVOPACKO (povodí Olešky a Jizery)

čtvrtek 20. 11. 2014 od 17 hodin

přednáškový sál ve Špýcharu

Přednáška prof. Tomáše Mervarta o místech, které navštívil s manželkou Evou.

DÍLNY POŘÁDANÉ V ROCE 2014

VÝTVARNÁ DÍLNA PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

úterý 25. 3. a středa 26. 3. 2014

přednáškový sál ve Špýcharu

Naše lektorky si pro Vás připravily další zajímavou dílnu. Pro návštěvníky byla připravena výroba originálních módních doplňků např. tašek, kapesníků apod.

UKÁZKA MALOVÁNÍ OZDOB

pátek 11. 4. 2015, 9:00 – 12:00

sobota 12. 4. 2015, 13:00- 17:00

hlavní budova Městského muzea

Uvidíte praktickou ukázkou malování na skleněná vajíčka ve spolupráci s firmou Ozdob CZ s.r.o. Dvůr Králové nad Labem

VÁNOČNÍ DÍLNA

středa 10. 12. – čtvrtek 11. 12. 2014

přednáškový sál v budově Špýcharu

Vánoce jsou opět tady! Přijďte do Městského muzea načerpat inspiraci pro sváteční dny. Budou pro vás připraveny ukázky malování vánočních ozdob. Stejně jako v minulých letech budete mít možnost získat originální vánoční ozdobu podle vlastního přání. Pod vedením naší lektorky si budete moci vyrobit vánoční přání pro své blízké nebo vánoční ozdoby na svůj stromeček.

KONCERTY POŘÁDANÉ V ROCE 2014**The SPRING duo****Slávka Vernerová – Pěchočová – klavír****Petr Verner – housle, viola**

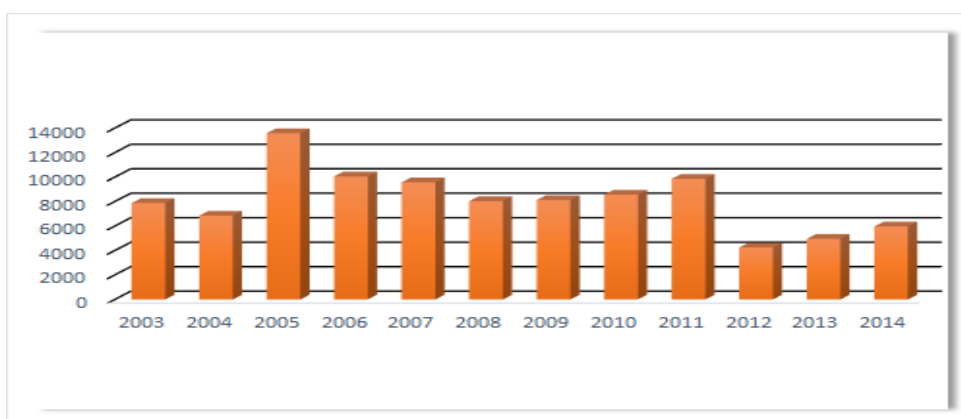
čtvrtek 13. 11. 2014 od 19 hodin

přednáškový sál ve Špýcharu

V podání královédvorské rodačky a jejího manžela vyslechnete sonáty Franze Schuberta, Ludwiga van Beethovena, Maurice Ravela a Johanna Brahmsa.

NÁVŠTĚVNOST MUZEA V ROCE 2014**Nejnavštěvovanější výstavy:****ELEGANCE DOBY R. A. DVORSKÉHO** 526 osob**OČI NEVIDOMÝCH, UŠI NESLYŠÍCÍCH** 850 osob**NOVÁ EXPOZICE** 1.392 osob**Nejnavštěvovanější další akce:****JARNÍ DÍLNA DÍLNA spojená s malováním velikonočních ozdob** 249 osob**Celkový počet návštěvníků muzea v roce 2014:** 5.966 osob

rok 2003: 7.879, rok 2004: 6.845, rok 2005: 13.583, rok 2006: 10.052, rok 2007: 9.573, rok 2008: 8.039, rok 2009: 8.124, rok 2010: 8.567, rok 2011: 9.857, rok 2012: 4.246, rok 2013: 4.975.

Návštěvnost v roce 2014 maličko vzrostla. Novou expozici navštívilo 1.392 návštěvníků. Věříme, že muzeum s novými expozicemi a kvalitními výstavami získá zpět své příznivce a přiláká i zcela nové zájemce o historii a umění.

V. PROPAGACE

V letošním roce vydalo muzeum ke stálé expozici vánočních ozdob doprovodný text v podobě česko – anglického průvodce expozicí s názvem Tradice výroby vánočních ozdob na královédvorskú. Autorkou textu je Mgr. Alexandra Jiříčková, fotografie pocházejí ze sbírek městského muzea ve Dvoře Králové n. L. Na překladu spolupracovali Ladislav Markl a Anna Paulová. Brožura byla vytištěna v tiskárně Pratr a.s. v nákladu 700 ks.

Dále městské muzeum spolupracovalo na přípravě věčného kalendáře s názvem Voda, vodička. Do kalendáře přispělo muzeum fotografiemi ze svých sbírek.

VI. HOSPODAŘENÍ

Rok 2014 Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem ukončilo s kladným hospodářským výsledkem **540.401,42 Kč**. Výše neinvestičního příspěvku městského muzea pro tento rok činila 3.809.000,00 Kč.

Oproti plánovanému rozpočtu byly vyšší tržby z prodeje služeb, tzn. tržby ze vstupného a pronájmů. Výše tržby překonala loňský rok. Několik čísel pro srovnání: v roce 2009 jsme za vstupné utržili **80.708 Kč**, v roce 2010 to bylo **126.170 Kč**, v roce 2011 to bylo **211.735 Kč**, v roce 2012 to bylo **150.842 Kč**, v roce 2013 to bylo **166.321 Kč** a v roce 2014 to bylo **202.499 Kč**

Návštěvník muzea je stále náročnější, proto také připravit zajímavý projekt je stále složitější a nákladnější. Finanční prostředky od zřizovatele pokrývají náklady muzea na energie a mzdy. Z prodeje služeb (vstupné, pronájem, prodej) dokážeme pokrýt jen běžné náklady na výstavní činnost (plakáty, pozvánky, doprava, výlep). Každý projekt muzea je tak sázka do loterie, kdy doufáme, že akce bude úspěšná a investované prostředky se nám vrátí. Takový stav není dlouhodobě udržitelný, proto je nutné hledat další zdroje financování muzea. Jednu možnost představují granty. Druhá možnost je vytvoření sítě sponzorů, kteří budou na akce muzea přispívat. Situace ve městě však není příliš příznivá a firmy, které si mecenášství mohou dovolit, se zaměřují hlavně na oblast sportu. Tady je prostor pro muzeum. Musíme přijít s takovými projekty, které bude stát zato podporovat.

Vyhodnocení nákladů v uplynulém období

	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
spotřeba materiálu	133 996,05		133 996,05
spotřeba energie	423 179,89	2 087,73	425 267,87
prodané zboží (nákup)		42 058,73	
opravy a udržování			
restaurování, konzervace			
cestovné	5 804,00		5 804,00
náklady na reprezentaci	8 789,00		8 789,00
ostatní služby	218 615,27		218 615,27
mzdové náklady	1 502 734,07	903,93	1 503 638,00
zákonné sociální pojištění	482 904,64	318,36	483 223,00
ostatní sociální pojištění	3 979,52		3 979,52
zákonné sociální náklady	38 863,09		38 863,09
jiné ostatní náklady (pojištění)	94 584,00		94 584,00
odpisy	22 286,00		22 286,00
Náklady DDHM	93 301,00		93 301,00
Celkem:	3 029 019,13	45 369,00	3 074 388,13

Vyhodnocení výnosů v uplynulém období

	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
tržby z prodeje služeb	169 525,00	32 974,00	202 499,08
tržby za prodané zboží		46 830,52	46 830,52
úroky	3 274,89		3 274,89
jiné ostatní výnosy	1 500,00		1 500,00
transfery	3 408 666,08		3 408 666,08
Celkem:	3 582 965,97	79 804,00	3 622 770,57

VII. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Městské muzeum ve Dvoře Králové n. L. mělo v roce 2014 následující personální obsazení:

Odborní zaměstnanci:

1. ředitel muzea, historik
2. kurátor sbírek, správce podsbírky historické, numizmatické a písemností a tisků
3. správce podsbírky fotografické, grafik a aranžér (propagace a instalace výstav)
4. knihovnice, pedagogicko-výchovný pracovník, průvodkyně

Ostatní zaměstnanci:

1. ekonom muzea (správce rozpočtu, účetní agenda, pokladna, prodej)
2. uklízečka (pomocné práce při instalaci a demontáž výstav)
3. uklízečka (pomocné práce při instalaci a demontáž výstav)

Dne 6. listopadu 2014 došlo ke změně ve vedení muzea z důvodů uvolnění ředitelky Mgr. Alexandry Jiříčkové do funkce místostarostky města Dvora Králové nad Labem. Jejím zastupováním byla pověřena Bc. Dana Humlová, která současně vykonává funkci knihovnice.

PŘÍLOHA Č. 1 AKCE MUZEA VE FOTOGRAFIÍCH

Výstava RÁJ HRAČEK (6. 12. 2013 – 26. 1. 2014)

Výstava ELEGANCE DOBY R. A. DVORSKÉHO (7. 2. – 4. 5. 2014)

Výstava FRANTIŠEK SOUKUP A JEHO SOUČASNÍCI (16. 5. – 8. 6. 2014)

Výstava VE SPÁRECH VÁLKY (20. 6. – 28. 9. 2014)

Výstava OČI NEVIDOMÝCH UŠI NESLYŠÍCÍCH (13. 10. – 23. 11. 2014)

Výstava SAMETOVÁ REVOLUCE (14. 11. – 7. 12. 2014)

VÝSTAVA MODELŮ (5. 12 2014 – 4. 1. 2015)

VÝTVARNÁ DÍLNA 25. A 26. 3. 2014

VELIKONOČNÍ DÍLNA 11. A 12. 4. 2014

VÁNOČNÍ DÍLNA 12. A 13. 12. 2014

**PŘÍLOHA Č. 2
NAPSALI O NÁS**

KRKONOŠSKÝ DENÍK 3. 1. 2014

Tradice výroby vánočních ozdob na Královédvorskú

Dvůr Králové nad Labem – Do Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem láká nová stálá expozice s názvem „Tradice výroby vánočních ozdob“.

Expozice seznamuje návštěvníky s tradicí výroby vánočních ozdob na Královédvorskú.

První část je věnovaná perlařství a vlastní výrobě vánočních ozdob. Výrobu perel ukazuje zařízený kout představující perlařskou dílničku. Instalace navozuje dojem, že jsme u perlaře v dílně a podílíme se na výrobě perel. Zbytek prostoru je pak věnován vlastní výrobě foukaných vánočních ozdob. Jsou zde zastoupeny všechny části výroby – foukání, smáčení, zdobení, záponkování a balení do krabic.

Druhá část expozice představuje jakousi „vzorkovnu“ výrobků, které se v regionu zhotovily. Je zde k vidění výběr vánočních ozdob od 30. let 20. století do současnosti.

KOUZLO OZDOB. Již od roku 1931 se v závodě ve Dvoře Králové nad Labem vyrábějí klasické vánoční ozdoby. Foto: Deník / Martin Divíšek

Výroba foukaných vánočních ozdob má v regionu dlouhou tradici. Byla započata v roce 1931 a stále trvá. Za tuto dobu vznikly tisíce ozdob různých tvarů, velikostí a dekoračních prvků, které zdobí vánoční stromky po celém světě.

Příběhy vánočních ozdob

začínají ve vzorkovně, kde se navrhnou nové vzory a barvy pro kolekce na další rok. Vlastní výroba ozdob pak probíhá během léta a podzimu.

Za ty roky se v podstatě nezměnila, vše závisí na umu foukačů ozdob a malířek.

Více: www.muzeumdk.cz

KRKONOŠSKÝ DENÍK 9. 1. 2014

V MUZEU NAJDETE ZAJÍMAVÉ HRAČKY

VÝSTAVU SVĚT HRAČEK můžete do 26. ledna navštívit v Městském muzeu ve Dvoře Králové. Ve vitrinách tu čekají historická autička, staré společenské hry, mnoho panenek a další předměty pro děti. Najdete tu ale také mnoho plyšáků, včetně populárních mončičků, různé typy kočárků pro panenky nebo kompletní pokojíčky s vybavením. Zajímavým exponátem je panenka v kroji, která je darem Alice Masarykové. Zatímco děti mohou porovnávat, jak se hračky za desetiletí změnily, rodiče tu mohou vzpomínat na své dětství. Další fotografie najdete na www.krkonosky.denik.cz. Foto: Deník/Bedřich Machek

KRKONOŠSKÝ DENÍK 24. 2. 2014

Vladka Dobiášová: „Protěžuji 20. až 40. léta.“

BEDŘICH MACHEK

Dvůr Králové/Praha – Pro mnoho lidí se poji pojem elegance s erou „první republiky“, kdy každá žena byla dáma a každý muž ošňoval vybraným sarmem. A spoň tak to známé z filmů pro pamětníky. Přenést se do této doby umožňuje nyní výstava Elegance doby R. A. Dvorského. Přípravilo ji Městské muzeum.

Většina vystavených exponátů je součástí sbírky Vladky Dobiášové, která patří mezi vyhledávané odbornice na módu let minulých.

Jak vznikl nápad sbírat historické doplňky? Co bylo vaším prvním exponátem?

Rekla bych, že to bylo velmi spontánní rozhodnutí a ani mě nenapadlo to nazvat „sběratelstvím“. Spíš jsem o sobě slyšela, že jsem kramářské dítě. Schovávala jsem si hezké věci od mé maminky a tetičky, která byla kdysi slavnou operetní subretou, první Frimlovou Rosemary v Československu. Asi první tajně schovanou věcí byly boty mé maminky, které chtěla spálit a já je zuby – nehty ubránila do dnešního dne. Odmlátila jsem se roky pochubit, co jsem si do své „sbírky“ utajila. S přibývajícími roky a znalostmi v uměleckém světě se vše začalo nabalovat a v roce 1998 jsem poprvé své zajímavosti ukázala světu. A rovnou na přehlídce před asi 30 renomovanými novináři a na těch populárních modelek.

Specializujete se na určitý časový úsek nebo módní styl?

Ve své sbírce mám dobové oblečení z celého minulého století, s módními doplňky tj.

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY Elegance R. A. Dvorského ve Dvoře Králové, sběratelka Vladka Dobiášová je zcela vpravo. Foto: muzeum DKIL.

klobouky, kabelkami, rukavičkami, kapesničky, kravatami apod. Ale také mám velkou sbírku knoflíků, ručně vyrobených doplňků oděvních či do domácnosti. Vyšivané a háčkové dečky, záclony, přehozy a vše, co ženské ruce uměly vytvořit.

O stylu to není, spíš o zachycení módního obrazu dané doby. Samozřejmě, že mám některé období raději a klidně se přiznám, že ho i protěžuji. Jsou to 20. – 40. léta. Moc se mi líbí ona pověstná elegance a solidnost materiálů. Obdivuji i úžasný vývojový skok, který během dvaceti let modě nastal – od per ve vlasech a bílého spodního prádla z plátna a kraje, až po elegantní kostýmy Hany Vlkové a hladké trikoty nové spodní prádlo. Moc ráda o těchto přiběžích paní Mody i píši do různých časopisů.

Které z věcí považujete ve své sbírce za unikátní či výjimečné?

Těch unikátů je víc, často je to jenom unikát pro mne nebo jiného sběratele. Například černobílá op-artová kabelka z umělého materiálu, kterou jsem kdysi objevila u jedné paní na puře a zadonila, aby z ní vymýdla kolíčky a nechala mi ji. Myslela, že si z ní dělám legraci, protože měl zvala na výběr secesních šálů.

Pro veřejnost jsou určité unikátní věci z majetku známých osobností, nejlépe herců z prvorepublikových černobílých filmů například paní Benesové. Nového nebo hezčí Mandlové či Gollové. Pravda, stále mám chvějivý pocit rukou, když do nich беру šátek Oldřicha Nového nebo klobouk Adiny Mandlové, a což klobouk paní Olgy Scheinplugové! Ten je tou raritou, unikátem pro všech stránkách.

Nejen, že ho nosila Světa Svozilová a paní Olga, ale byl vyroben v dílnách naší populární prvorepublikové modistky francouzského původu, která si říkala Madame Tombo a byla jedinou svého oboru, kdo nejen vyvážel své klobouky do Anglie a Ameriky, ale také si je v královských kloboučnických dílnách dávala vyrábět.

Je těžké doplňovat sbírky? Hledáte po burzách nebo spíše po konkrétních lidech, kteří by zajímavé věci mohli mít, tedy příbuzných či přátel hvězd?

Stále se dívím, kolik krásných věcí je skryto na půdách a ve skříních současníků. Moc je mi líto, že nemohu všechno, co je mi nabídnuto darem či ke koupi, převzít. Víím, že muzea moc nevykupují, starožitníci moc textílie nemilují a ani nejsou náležitě oceněny. Bohužel nemám tolik prostoru, kam by se všechno vešlo a ani nechci vědět, na kterém smetišti či vateropelnicí to pak skončí. Sama po nicem nepátrám, беру to tak, jak vše přichází. Na moje vystoupení v rozhlase, televizi, nebo jiných médiích reaguje dost lidí, často i z rodin známých osobností. I to, že si mezi sebou předávají o mé sbírce informace, je dost častý jev.

Na burze jsem byla jednou a docela mi to jako zkušenost postočilo. Jeden zdroj přece jenom mám, to je velká „hrabosárna“ v malé jihocesce vsi, kde nacházím dost pokladů z minulého století, které jsou pro majitele velkoobchodu jenom podřadným hadrem, na rozdíil od novodobé bundy s filtry. Můj muž tvrdí, že za to, co si odnáším, by měl z vďecnosti ještě platit. Ovšem bráno z pohledu pana obchodníka. Ty-

hle „staré hadry“ jej strašně obtěžují a dává je lisovat pro další zpracování. Nechodím tam často, ale většinou vždy něco objevím.

Výstava ve Dvoře Králové je věnována R. A. Dvorskému. Ten patří mezi vyhlášené elegány. Máte ve sbírce i něco z jeho věcí, eventuálně nějaký doplněk, který nosil?

Z majetku pana R. A. Dvorského nic nemám, k němu osobně mám velký obdiv, nejen pro jeho eleganci, ale i pro, se cti prožít, pohnutý život. Jsou věci, které mají stejnou tvář, ale nikdy bych je nedávávala za majetek někojho slavného. Nejen proto, že bych to časem splela, ale hlavně jsem na věci náležitě psná a nemohla bych být psná na nějaký, byt malý, podvod.

Kde mohou zájemci vidět vaši sbírku? Stálo expozici, pokud vím, nikde nemáte.

Stále pátrám po nějakém vhodném prostoru, kde bych mohla vytvořit muzeum módy dvacátého století.

Ale nezáhálím, sbírku mám rozdělenou na dvě části: jedna je stále v krabicích a druhá se předvádí v mém „Muzeu na kolečkách“, jak nazývám svoje putování s přehlídkami dobového oblečení. A to nejen v Česku, ale i v cizině.

Jsem jediná, kdo je pořádá výhradně z originálního dobového oblečení a doplňků. Do konce jsme loňského roku reprezentovali naši republiku na prestižním plese v Bruselu.

Mrzí mě, že se přehlídky děly většinou pro firmy, těch pro veřejnost je mnohem méně. Je to bohužel o financích – modelky, doprava, pomocný personál a podobně, pro které je akce součástí profese. I když se neodfíkáme charitativních akcí, např. pro Nadaci Tání Kuchařové, Veselého seniora, Mamma Help a dalších.

Vladka Dobiášová a její agentura PPD:

Přívodním povoláním učitelka výtvarné výchovy a ruštiny. Rodačka z Prahy. V roce 1991 založila vlastní agenturu a od té doby se věnuje tomu, co až dosud bylo pouze jejím koníčkem – sběratelství, které v roce 1998 propojila s podnikáním.

Od dětství byla ovlivněna prvorepublikovými černobílými filmy, jejich představiteli a módu. Určité k tomu přispěla teta, populární operetní subreta, která byla obklopena známými tvářemi uměleckého světa této doby. Sbírkou se rozšířila natolik, že dala vzniknout malému muzeu módy, zahrnujícímu modely s doplňky z celého 20. století. Oblíbeným obdobím sběratelky jsou 20. – 40. léta minulého století. Nechybí však ani unikáty ze století předminulého, třeba všíř Boženy Němcové, šaty manželky malíře Maxe Svabinského, plášť básníka Adolfa Heyduků. Vzhledem k absenci vhodných prostor se zrodil nápad mobilního muzea – Muzea na kolečkách. Tim byla v roce 1998 založena era neobyčejných a ojedinelých módních přehlídek s originály historického oblečení, doplňky a hudbou. Přehlídky nejsou to jediné, čím se Vladka Dobiášová zabývá. Také pořádá výstavy v muzeích a zámcích, spolupracuje s mediálními subjekty a pravidelně přispívá psaním článků do časopisů. Pracuje jako poradce v oblasti dobové módy. Často propůjčuje oblečení známým osobnostem v rámci jejich účasti na významných akcích.

KRKONOŠSKÝ DENÍK 24. 2. 2014

Unikáty Vladky Dobiášové uvidíte v muzeu

Dvůr Králové – Připomínkou letošních 115. narozenin zpěvák a kapelníka R. A. Dvorského je výstava oblečení a módních doplňků ze 30. a 40. let v Městském muzeu. Většina z exponátů pochází ze sbírky Vladky Dobiášové. „Ve své sbírce mám dobové oblečení z celého minulého století, s módními doplňky, jako jsou klobouky, kabelky, rukavičky, kapesničky nebo kravaty. Ale také mám velkou sbírku knoflíků, ručně vyrobených doplňků oděvních či do domácnosti. Vyšivané a háčkové dečky, záclony, přehozy a vše, co ženské ruce uměly vytvořit. O stylu to není, spíš o zachycení módního obrazu dané doby“, vysvětlila sběratelkou. Cenné jsou hlavně věci od známých osobností. „Stále mám chvějivý pocit rukou, když do nich беру šátek Oldřicha Nového nebo klobouk Adiny Mandlové,“ komentuje Vladka Dobiášová. Za zvlášť unikátní považuje klobouk Olgy Scheinplugové. Ten nosila nejen manželka Karla Čapka, ale i její kolegyně Světa Svozilová. Navíc pochází z dílky populární prvorepublikové modistky francouzského původu Madame Tombo. Výstava potrvá do 5. května. (bm)

KRKONOŠSKÝ DENÍK 2. 4. 2014

Ukážou eleganci doby R. A. Dvorského

Dvůr Králové – V letošním roce si připomínáme 115. výročí narození R. A. Dvorského. K tomuto výročí uspořádalo Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem výstavu dobového oblečení, doplňků a textílií, které můžete vidět do 4. května. Součástí výstavy jsou osobní předměty a fotografie o zakladatelích členky doprovodného tria Sester Allanových, paní Věry Kočvarové. Také muzeum umožní návštěvníkům nahlédnout do skříní a zásuvek vokálního tria Sester Havelkových. Více informací najdete na stránce www.mudk.cz. Pavlína Petrová, 2.B

KRKONOŠSKÝ DENÍK 6. 5. 2014**Válka bude zase na dosah, po sto letech****Dokončení ze strany 1:**

Ředitelka královédvorského muzea Jiříčková prosí milovníky historie o zapůjčení, případně věnování, dobových listin, fotografií a dalších exponátů muzeu. „Předměty a dokumenty k výstavě přijímáme až do 16. června. Výstavu pak ještě v červnu otevřeme,“ říká ředitelka muzea.

Ke stejnému výročí po republice putuje pod hlavičkou projektu Legie 100 výstava Československé legie 1914-1920, která je teď v Muzeu východních Čech v Hradci Králové. Akce a výstavy na toto téma pořádají i další muzea ve východních Čechách. V červnu otevře Muzeum Podkrkonoší výstavu První světová válka a Trutnovsko. Ta bude také orientovaná na válku, život a osudy lidí. V Jilemnici bude 23. května zahájena výstava Sarajevský atentát – František Ferdinand de Este a František Harrach. „Při této příležitosti zpřístupníme další část expozice Jana Harracha. A na jeho počest odhalíme pamětní panel, který je mu věnovaný, před budovou gymnázia,“ říká ředitel muzea v Jilemnici Jan Luštinec. (zk)

LEGIONÁŘI. Jedna z fotografií, kterou bude možné vidět v královédvorském muzeu na výstavě *Ve spárech války*. Foto: archiv muzea

KRKONOŠSKÝ DENÍK 28. 6. 2014

Ve světě Velká válka, u nás pozapomenutá...

„Tak nám zabili Ferdinanda...“ První věta slavného románu Osudy dobrého vojáka Švejka znovu připomíná začátek krvavého konfliktu, který navždycky změnil „staré pořádky“. Zatímco svět o ní mluví jako o Velké válce, u nás její význam stále nedoceňujeme. I když stála na počátku vzniku samostatného Československa.

Dnes a denně mnoho z nás chodí kolem pomníků, které připomínají oběti válečného běsnění v letech 1914 až 1918. Snad v každé obci najdeme aspoň malou připomínku těch, kteří padli za slávu C.K. mocnářství nebo v řadách legií za svobodu Československo. Jen pohled na dlouhé sloupce jmen dokazuje, že válka zasáhla snad každou rodinu. Třeba na pomníku v Kocbeři najdete 60 jmen padlých, zemřelých a zmizelých.

Kdo z občanů Dvora Králové ví, kde by našel pomník věnovaný padlým z Velké války? Jména byla dodatečně vytesána do velkého památníku na prusko-rakouskou válku. Také tady najdeme desítky jmen.

Za každým z nich je příběh, který pokrýl prach a jen těžko

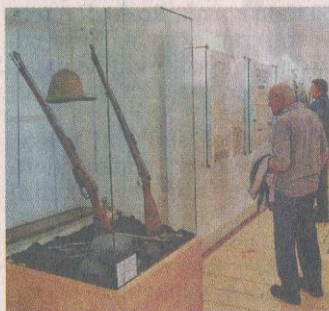
půjde zrekonstruovat. I když... o něco podobného se pokusil před několika lety Karel Martinek. Po náročných bádáních v archivech se mu podařilo najít místo posledního odpočinku svého dědečka, Františka Martinka, který padl na podzim 1915 v dnešním Slovinsku. Jeho příběh, i osudy dalších Královédvoráků, zpracoval do rozsáhlých článků ve Vlastivědném čtení. Hovořil o něm nedávno i při příležitosti otevření výstavy v královédvorském muzeu s názvem *Ve spárech války*.

Právě sté výročí celosvětového konfliktu dává možnost zavzpomínat na příbuzné, kteří byli náhle vrženi do strašlivého válečného pekla. „Byla to neděle, počasí se změnilo, přišlo nám opět celý den, já byl zkrhlý ve svém stanu a přemýšlel jsem na domov a na své milé. Byla to opět jedna smutná květnová neděle, ach, škoda vzpomínati na předešlá léta, kde jsme krásný měsíc květen užívali ve volné přírodě. Vzpomínal jsem na moje drahé, a můj domov s krásnou naší zemí českou,“ zapsal si do deníku jeden z odvedenců na italské frontě. (bm)

Ve spárech frontových útrap

Dvůr Králové – Válečnému konfliktu se věnuje i současná výstava v Městském muzeu Dvůr Králové, nazvaná *Ve spárech Velké války*. Až do konce prázdnin bude připomínat nejen útrapy vojáků na frontě, ale také běžný život těch, kteří zůstali v zázemí.

Návštěvníci si mohou v expozici prohlédnout ck zbraně a uniformy, programy na podporu vdov a sirotek, klasické zařízení bytu té doby nebo listky na výdej jídla z Městské lidové válečné kuchyně. Její

kopie na dvoře muzea se také stala zajímavým zpestřením vernisáže. (bm)

KRKONOŠSKÝ DENÍK 16. 7. 2014

Ze zápisníku obyčejného vojáka aneb Jak vypadala Velká válka

Stoleté výročí I. světové války

Dvůr Králové – Představu o tom, jak Velká válka vypadala z pohledu běžného vojáka, nabízejí zápisky které se dochovaly do těchto dnů. Ohmatany sešitek psaný tužkou zachycuje půl roku v životě muzikanta Františka Ládyše. I o jeho osudech se zmiňuje současná výstava v Městském muzeu.

„Moje cesta po druhé do pole byla proti našemu neúkladnějšímu nepříteli, Itálii. 24. února 1916 jsem vyjel s 18. pochodovým praporem ze Solnohradu, už z místa jsem zastupoval praporečnického trubáče. Zprvu jsme se domnívali, že pojedeme na ruské bojiště, ale na cestě jsme se obrátili jiným směrem a to na jižní Tyrolsko.“ píše úvodem. Další krátké zápisy zaznamenávají místa, kterými vlak putoval. Přes Rakousko, kde se asi měsíce zdrželi, zamířila jednotka na

italskou frontu. Tam dorazili čeští vojáci začátkem května a hned vyrazili na pěší pochod na frontové linie.

Pumy z nebe

„Když jsme procházeli vesnicí Bastanella, tak nás shledli nepřátelští letci a shodili na nás šest pum. Ale našťastí žádného nezasáhla.“ píše o prvním setkání s nepřítelem Ládyš. O pár dní později už tolik štěstí neměli.

„Dne 18. května zrána asi k 8. hodině ranní přiletlo šest nepřátelských letadel, hodily několik pum. Jedna z nich zasáhla barák, kde byl ubytován náš prapor a zranila 35 lidí, z nich bylo hned 8 mrtvů a dva zemřeli ještě během toho dne. Mezi těmi mrtvými byli také dva moji kamarádi, kteří byli u naší praporeční hudby.“ zapsal si. Jednotka se přesunula do pole. „Byla to opět moje první noc v poli. Nebylo mě možno usnout, poněvadž bylo zima od země a tvrdlo. Kávu bych byl varil, ale jelikož jsme

IDYLLICKÁ VZPOMÍNKA na válečné básněni. Fotografie praporeční hudby, František Ládyš je na snímku označen křížkem. Foto: archiv Bedřicha Machka

museli nejdříve připravovat vodu ze sněhu, tak jsem otálel a byl rači bez kávy až do večera 6 hodin, dokud nepřišel oběd a večera zároveň.“ popisuje Ládyš podmínky v Italských horách. Koncem května je čekal

slavnostní akt. „Ten den, 23. května, jsme dostali návštěvu a to následníka trůnu. Viděl jsem jej tentokráte poprvé. Jeho usměvavá tvář nás pozdravila jako jeho vlastní děti. Naše hudba hrála hymnu a my provolávali Ať žije. Stáli jsme

podle nově upravené cesty a on jel okolo.“
Dlouhé odloučení od domova přineslo vzpomínky. „Dne 28. 5., byla to neděle, počasí se nezměnilo, přišlo nám opět celý den, já byl zkrehlý ve svém stanu a přemýšlel jsem

na domov a na své milé. Byla to opět jedna smutná květnová neděle, škoda vzpomínat na předešlá léta, kde jsme krásný měsíc květen užívali ve volné přírodě.“ stojí v deníku.

Šťastný konec

Jak ze zápisů vyplývá, největší problémem byly nálety. „Dne 2. června. Zrána asi k 8. hodině jsme dostali opět nepřátelskou leteckou návštěvu. Bylo jich celkem sedm, hodili několik pum, ale škodu žádnou neudělali. Několik nás bylo, kteří utkali, i já sám jsem utikal, a při tom jsem udělal kotmelec jak strelený zajíc a nemohl dále.“

Tato část vojny pro Františka Ládyše skončila během července, kdy byl po problémech se žaludkem a obnověm zranění z minulého nasazení přesunut lazaretním vlakem do Rakouska. Na frontu se ještě vrátil. Válku přežil a ještě mnoho let se mohl věnovat své milované hudbě jako kapelník. (b.m)

KRKONOŠSKÝ DENÍK 14. 8. 2014

Úředník nedovolil Gutfreundovi, aby dál bojoval za svou vlast

Seriál: Stoleté výročí Velké války

Dvůr Králové – Dnes jeden z neznámějších kubistických sochařů na světě a královédvorský rodák Otto Gutfreund byl Velkou válkou také zasažen. I když neměl vojenský výcvik, zapojil se ihned po vyhlášení války do bojů za samostatné Československo. Pobýval v té době v Paříži, kde vstoupil do Cizinecké legie. Účastnil se v řadách roty Nazdar krvavých bojů na Sommě, L'Artois a v Champagni. Česká jednotka v nich v podstatě přestala existovat.

Na podzim roku 1915 se postavil Gutfreund s dalšími třemi příslušníky Roty Nazdar do čela odporu Čechů a Slováků proti novému Béréngérovu zákonu a proti rozpuštění Roty Nazdar. V zákoně totiž stálo: „...nesmějí být přijímáni do francouzské armády vojáci

států, bojujících na straně nepřátel Francie.“ Po rozpuštění Roty Nazdar byli čeští vojáci roztroušeni do mnoha jednotek pluků Cizinecké legie. V ní zahraniční vojáci působit mohli. Ve svém dopise údajně napsali: „Považujete-li nás za Rakušany, pak s námi jedněte jako s Rakušany.“ Přestože se jednalo o vojáky, kteří za Francií bojovali v těch nejkrvavějších jatkách, jak už to bývá, neznámý úředník na ministerstvu války je vzal za slovo. V roce 1916 byl Gutfreund spolu s dalšími vojáky uvězněn v Lyonu. Předtím opakovaně žádal o začlenění do francouzské armády a československé legie. Všechny žádosti byly, přes jeho známé vojenské úspěchy, zamítnuty. Místo toho putoval do internačního tábora. Mezi 1916 a 1918 byl vězněn v táboře Saint-Michelle-Frigolet v Bouches-du-Rhône. Působil tu jako písař. V roce 1918 byl přesunut do civilního tábora v Blanzý. Po

FRANCOUZSKÝ starodružiník je jednou ze sošek, které Otto Gutfreund vytvořil pro památník odboje. K vidění dílko bylo i na výstavě v královédvorském muzeu. Foto: Bedřich Machek

třech letech, už na konci války, se konečně podařilo přátelům a představitelům Národní rady v Paříži dosáhnout jeho propuštění z vězení. Gutfreund zůstal do roku 1920 ve Francii, kde sice opět tvo-

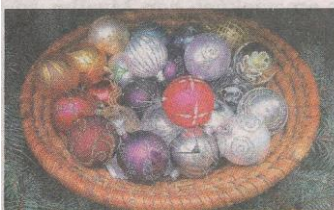
řil, ale žil ve velmi nuzných podmínkách. Po návratu do Československa se mu podařilo prosadit v několika soutěžích. Utonul roku 1927 v Praze. Jeho asi nejznámějším dílem je sousoší Babičky v Ratibořicích.

Válka se ale promítala i do jeho výtvarného projevu. I když byl především sochař, na frontě vzniklo několik zajímavých kreseb, zachycujících běžný život vojáků roty Nazdar. Gutfreund je také autorem znaku Československé obce legionářské, který se s drobnými obměnami používá doposud. Reliéf s názvem Návrat legií zdobí budovu bývalé Legiobanky, dnes ČSOB v Praze Na Poříčí. Otto Gutfreund také vytvořil společně s Emanuelem Koreckým v letech 1924–25 pro tehdejší památník odboje sošky čtyř vojáků, francouzského starodružiníka a italského, ruského a francouzského legionáře.

Bedřich Machek

KRKONOŠSKÝ DENÍK 20. 12. 2014

Ozdoby jsou k vidění v dvorském muzeu

Dvůr Králové – Foukané vánoční ozdoby mohou vidět návštěvníci muzea. Expozice seznamuje s tradicí výroby na Královédvorskú. První část je věnovaná perlařství a vlastní výrobě vánočních ozdob. Výrobu perel demonstruje kout představující perlařskou dílničku. Druhá část expozice představuje jakousi „vzorovnu“ výrobků, které se v našem regionu vyrobily. Je zde k vidění výběr vánočních ozdob od 30. let 20. století do současnosti. Otevřeno bude i o Vánocích, a to 25., 26., 27., 28. prosince od 13 do 17 hodin. (jm)

5 PLUS 2 10. 4. 2014

4 | 10. ledna 2014 | KRÍŽEM KRÁŽEM

Trutnovsko **5 PLUS 2**

Dvůr láká výletníky na ozdoby

Městské muzeum ve Dvoře Králové otevřelo novou stálou expozici vánočních ozdob, která u nás nemá obdoby.

■ TOMÁŠ PLECHÁČ

DVŮR KRÁLOVÉ N. L. | Druhé největší město regionu má nový magnet pro turisty. Městské muzeum ve Dvoře na konci prosince otevřelo unikátní expozici vánočních ozdob, první v České republice. Výstava ve zrekonstruovaném patře muzea je jedinečná nejen obsahem, ale i zpracováním.

Na začátku měli 13 kusů

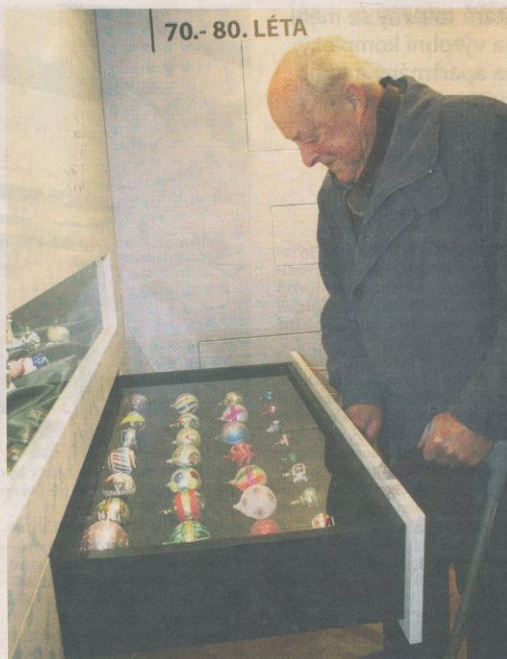
V roce 2006 přitom muzeum vlastnilo pouhých 13 perličkových ozdob, dnes jich má 2500. Díky vlně dokončené rekonstrukci druhého patra muzea získalo pro část sbírky důstojné zázemí. „Expozice seznamuje návštěvníky s tradicí výroby vánočních ozdob na Královédvorskú. První část je věnovaná perlařství a technologii výroby vánočních ozdob. Druhá část expozice představuje jakousi vzorovnu výrobků, které se v našem regionu vyrobily,“ říká ředitelka muzea Alexandra Jiříčková.

vá. Návštěvníci zde uvidí pestrou paletu vánočních ozdob, od těch nejstarších ze 30. let minulého století až po nejnovější. Raritou jsou tři ozdoby z 50. let, oceněné na bruselském Mezinárodním veletrhu Expo 1958, a ve své době oblíbené postavy z vešnicků. Například Spejbl a Hurvínek nebo Rumcajs s Mankou.

Radost z objevování

Autorka expozice Tereza Galuzková zvolila netradiční pojetí. Kromě klasických prosklených vitrin jsou ozdoby ukryté v šuplících a boxech. Návštěvníci je tak musejí hledat a postupně objevovat. „Je důležité, aby si lidé nepřestávali hrát. Tím, že je návštěvníky nucený hledat, pozná zkoumanou věc více do hloubky. Když jsem se zabývala tím, jak k expozici přistoupit, aby se lidé neztratili v záplavě barev, vzpomněla jsem si na to, jak má většina z nás vánoční ozdoby uložené doma. Některé jsou v obyčejných krabicích, jiné v boxech s celofánovými okénky,“ přibližuje mladá architektka princip, podle kterého výstavu vytvořila.

Výroba foukaných ozdob má na Královédvorskú dlouhou tradici. Začala v roce 1931 a trvá dodnes. V současnosti ve městě působí dvě firmy podnikající v tomto oboru.

Většina vystavených ozdob je schovaná v šuplících a skříňkách. Prohlídka expozice vyžaduje od návštěvníků aktivní přístup. FOTO | TOMÁŠ PLECHÁČ

Foto na trutnov.5plus2.cz/56693